



Mannerheimin Lastensuojeluliiton
Pohjois-Suomen piiri ry/
Nivalan toimipiste
Kalliontie 15
85500 Nivala

LAPSIPERHEIDEN KOTIPALVELUN RAPORTTI 1.8.-31.12.2024

MLL Pohjois-Suomen piirin (myöhemmin MLL) toteuttaman lapsiperheiden kotipalvelun keskeisenä tavoitteena on perheen omien voimavarojen vahvistaminen. Maksuton palvelu on suunnattu perheille, joissa on alle kouluikäisiä lapsia.

Kotipalvelua on mahdollista saada:

- lasten hoitoon ja kasvatukseen
- vanhemman asioinnin ajaksi
- kodinhoitoon ja huolenpitoon

Kotipalvelua ei myönnetä äkillisesti sairastuneen lapsen hoitoon, pelkkään siivoustyöhön ja kotona tehtävän etätöiden, opiskelun tai harrastuksen vuoksi.

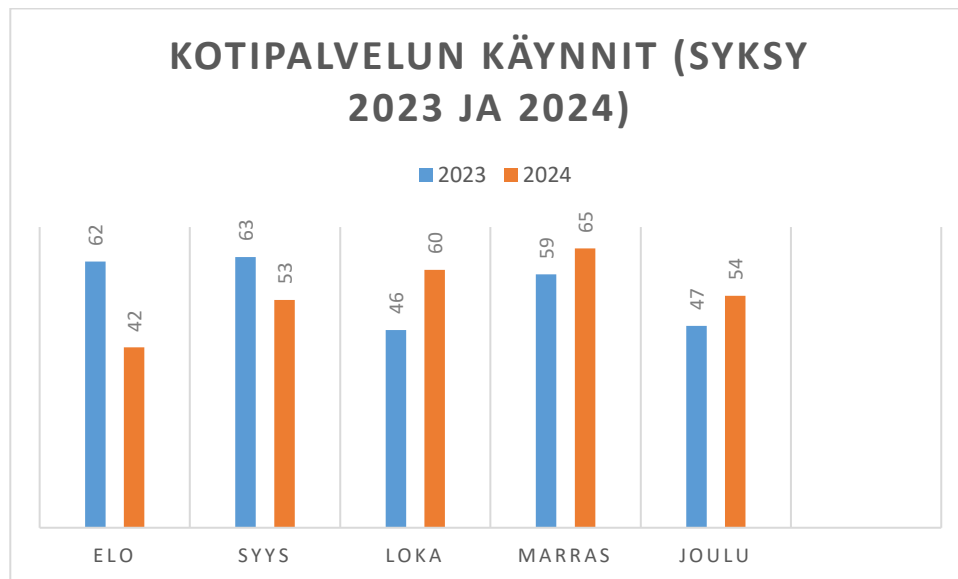


Syksy 2024 MLL:n lapsiperheiden kotipalvelun toteuma

MLL toteuttaa palvelua kahden kotipalvelutyöntekijän (työaika yht. 1,8 htv) sekä järjestöpäällikön koordinaatioresurssin (0,2 htv) laajuudella.

Palvelun sisältö

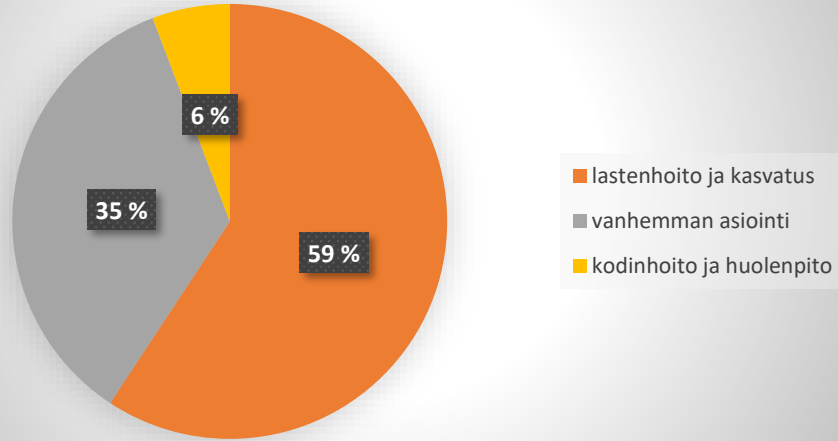
MLL:n lapsiperheiden kotipalvelussa syksyllä 2024 toteutuneita käyntejä on ollut yhteensä 274 (syksyllä 2023 277 toteutunutta käyntiä). Kotipalvelussa toteutuneita tunteja on ollut 747 t (syksyllä 2023 796 t). Syksyn aikana varattuja käyntejä peruttiin perheiden toimesta 45 kertaa, MLL joutui perumaan varauksen 14 kertaa. Perheet peruivat varatun käynnin tyypillisimmin sairastumisen vuoksi. Perheiden perussa käyntinsä tilalle pyritään ensisijaisesti löytämään korvaava käyntipaikka. MLL ylläpitää yhteystietolistaa, johon perheet voivat ilmoittautua peruutusaikojen käyttäjiksi. Pääosin pystymme löytämään peruttujen käyntien tilalle korvaavan käyntipaikan perheissä. Aina se ei kuitenkaan onnistu ja silloin työntekijä käyttää työaikaansa mm. toiminnan suunnitteluun, markkinointiin ja muihin toimintaan liittyviin työtehtäviin. MLL:n peruutukset johtuivat työntekijöiden sairastapauksista.



Kotipalvelua varatessa perhe voi valita työntekijän eri palvelumuotoihin. Varatuista palvelumuodoista suosituin on lastenhoito ja kasvatusta; yhteensä 195 varausta. Vanhemman asiointin ajaksi palvelua varattiin 115 kertaa ja kodinhoitoon ja huolenpitoon 19 kertaa. Usein samalla käynnillä työntekijä tekee kuitenkin useita tehtäväalueita, esimerkiksi lastenhoitoon varatulla käynnillä myös kodinhoitoa. Palvelumuodot eivät siis täysin kerro kokonaiskuvaa kotipalvelutyöntekijän todellisista tehtävistä kotipalvelukäynneillä.



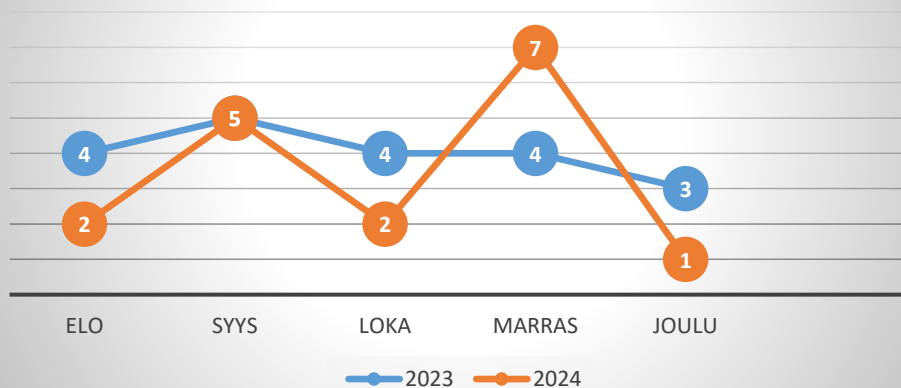
VARATUT PALVELUMUODOT



Palvelua käyttävät perheet

Syyskaudella 2024 MLL:n lapsiperheiden kotipalvelua on käyttänyt yhteensä 80 perhettä (syksy 2023 76 perhettä). Kokonaan uusia palvelukäyttäjäperheitä on tullut yhteensä 17 perhettä (syksy 2023 20 perhettä). Perheiden koot ovat vaihdelleet 2 henkilön perheistä 12 henkilön perheisiin.

Palvelun käyttäjiksi tulleet uudet perheet (SYKSY 2023 ja 2024)





Lapsiparkki

MLL toteutti syyskaudella yhteensä kaksi lapsiparkkia. Lapsiparkin ohjaajina toimivat kotipalvelutyöntekijät työparina. Syksyn lapsiparkeissa on ollut yhteensä 19 lasta. Lapsiparkki mahdollistaa lastenhoitoavun useammalle perheelle samanaikaisesti. Lapsiparkeissa on aina työntekijöiden ohjaamaa toimintaa lapsille. Lisäksi MLL kotipalvelutyöntekijät ovat jalkautuneet Nivalan kaupungin järjestämään touhuparkkiin kaksi kertaa 13.8. (kaksi työntekijää) ja 10.9. (yksi työntekijä).

Johtopäätöksiä syksyn 2024 toteumasta

MLL:n kotipalvelun syksy käynnistyi haastavissa merkeissä työntekijävaihdosten vuoksi. Toinen kotipalvelutyöntekijöistä jäi kesällä vanhempainvapaalle. Hänen tilalleen rekrytoitiin sijainen kesän aikana ja hän aloitti työskentelyn 5.8. Ko. työntekijä kuitenkin irtisanoutui tehtävästään 9.10. Samaan aikaan myös toinen kotipalvelun työntekijöistä jäi toimivapaalle 1.9. alkaen ja irtisanoutui 31.12. Vanhempainvapaan sijaisuuteen saimme rekrytoitua uuden sijaisen 11.11. alkaen. Toimivapaalle jääneen työntekijän sijainen aloitti 16.9.

Kotipalveluun on tullut syksyn aikana siis paljon keskeytyksiä uusien työntekijöiden perehdytysten ym. työntekijävaihdoksiin liittyvistä syistä. Olemme kuitenkin onnistuneet rekrytoimaan tuntityöntekijän, joka on voinut tehdä kotikäyntejä katkosten aikana. Tuntityöntekijä on tehnyt syksyn aikana n. 25 tuntia kotipalvelua.

Edellä mainituista muutoksista ja keskeytyksistä huolimatta MLL:n kotipalvelun toteutuneet tunnit ovat hyvin saman määräiset kuin edellisenä vuonna (syksy 2023: 796 t ja syksy 2024: 747 t). Myös palvelua käyttäneiden perheiden lukumäärä on pysynyt hyvällä tasolla (syksy 2023: 76 perhettä ja syksy 2024: 80 perhettä). Myös perheiden tyytyväisyys palveluun on pysynyt erinomaisella tasolla, minkä voi todeta myöhemmin tästä raportista perheiden palautekyselyn koonnista.

MLL:n kotipalvelun markkinointi ja sidosryhmäyhteistyö

Perheissä tehtävän työn lisäksi kotipalvelun työntekijät olivat esittelemässä kotipalvelutoimintaa Nivalan kaupungin järjestämässä muuttajien illassa, Nivalan maaseutunäyttelyssä ja jo aiemmin mainitussa kaupungin järjestämässä touhuparkissa. Kokemuksemme mukaan jalkautumiset edesauttavat uusien perheiden mukaan tulemistä palvelunkäyttäjiksi.

MLL tekee tiivistä yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa (mm. Pohde, kaupungin eri toimialat, muut järjestöt ja vapaa-aikatoimijat). Sidosryhmille tiedotetaan

säännöllisesti toiminnan toteutuksesta ym. käytännöistä. Lisäksi yhteistyötä tehdään mm. tilanteissa, joissa perhe ohjataan lakisääteisten palveluiden piiriin.

Palvelun koordinaatio ja perheiden tuki

MLL kohdentaa palvelun koordinaatioon ja työntekijöiden esihenkilötehtäviin järjestöpäällikön työaikaresurssia. Perheiden tueksi tarjotaan ohjausta ja neuvontaa puhelimitse, viestein ja perheen kotona vierailien. Perheen niin toivoessa voimme myös toteuttaa Lapset puheeksi -keskustelun perheen tilannetta käsitellessämme. Tavallisimmin perhe kaipaa työntekijältä tukea palvelun käyttöön liittyvissä asioissa: palveluaikojen löytäminen, peruutusten ilmoittaminen, peruutusaikojen vastaanottaminen, palvelun ehdot jne. Lisäksi perheitä ohjataan tilanteissa, joissa MLL:n kotipalvelun lisäksi tai tilalle perhe tarvitsee lakisääteisiä palveluita. Näissä asioissa teemme tiivistä yhteistyötä Pohteen eri työntekijäryhmien kanssa.

Palvelua käyttävien perheiden palautekoonti

Arvioimme lapsiperheiden kotipalvelua jatkuvasti, ja tärkeänä osana seuranta on arkipalautteen sekä kirjallisen palautteen kerääminen perheiltä. Syksyllä 2024 lähetimme kaikille palvelua käyttäneille perheille sähköpostitse palautelinkin ja pyynnön vastata siihen.

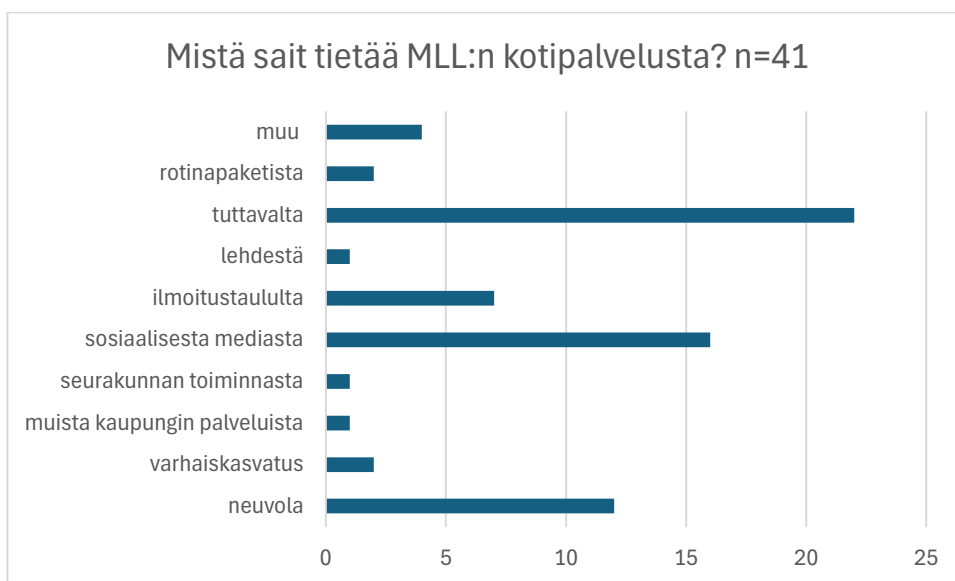
Verkkokyselyn koonti

Syksyllä 2024 lapsiperheiden kotipalvelun palautekyselyyn vastasi 41 palvelua käyttänyttä perhettä. Kyselyllä kartoitimme perheiden kokemuksia palvelun käytöstä ja sen vaikutuksista perheen arkeen. *Kursivoidut tekstit* ovat suoria lainauksia kyselyyn kirjoitetuista vastauksista.

- 1. Mistä sait tiedon kotipalvelusta ja kuinka arvioit ajanvarauksen toimivuutta.** Vastaajat kertoivat saaneensa tietoa palvelusta mm. tuttavalta (54 %), sosiaalisesta mediasta (39 %) ja neuvolasta (29 %). Ajanvarauksen toimivuutta arvioidessa vastaajat kertoivat olevansa siihen erittäin tyytyväisiä (ka: 4,5, asteikolla 1-5). Joitakin toiveita kalenterikäytäntöihin esitettiin, mutta ne olivat sellaisia, jotka kalenteriteknisesti on mahdotonta toteuttaa sekä kellonaikatietoa siitä, milloin seuraavan kuukauden kalenteri avautuu. Pyrimme jatkossa



ilmoittamaan kellonajan kalenterin avaamiselle. Lisäksi toivottiin enemmän varattavia aikoja sekä ilta-aikoja. ”Lisää aikoja!! Sivujen käyttö on sujuvaa, mutta ajat menevät nopeasti”. Tällä hetkellä kalenterissa on varattavia aikoja klo 18 asti ja ajat eivät yleensä täyty heti kalenterin avaamisen jälkeen. Saattaa olla, että mikäli varaaja katsoo aikaa jollekin tietylle päivälle ja se on varattu, tulee tunne, että kaikki ajat ovat varattuna. Käytännössä kalentereissa on useimmiten aikoja varattavissa vielä kuukauden puolessa välissäkin.



2. Mikä sai sinut käyttämään MLL:n kotipalvelua?

- **Tarve lastenhoidolle:** Monilla oli pieniä lapsia, ja puoliso oli usein poissa, mikä loi tarpeen luotettavalle lastenhoitajalle.
- **Helppous arkeen:** Kotipalvelu tarjosi mahdollisuuden hoitaa omia asioita, kuten neuvolakäyntejä, kaupassa käyntiä tai kotitöitä.
- **Oman ajan tarve:** Palvelu mahdollisti vanhemmille hetken hengähdystauon ja omaa aikaa.
- **Positiivinen palaute ja suositukset:** Muiden perheiden positiiviset kokemukset ja suositukset rohkaisivat kokeilemaan palvelua.
- **Matalan kynnyksen ja maksuton apu:** Palvelun helppous, maksuttomuus ja luotettavat hoitajat tekivät siitä houkuttelevan vaihtoehdon.

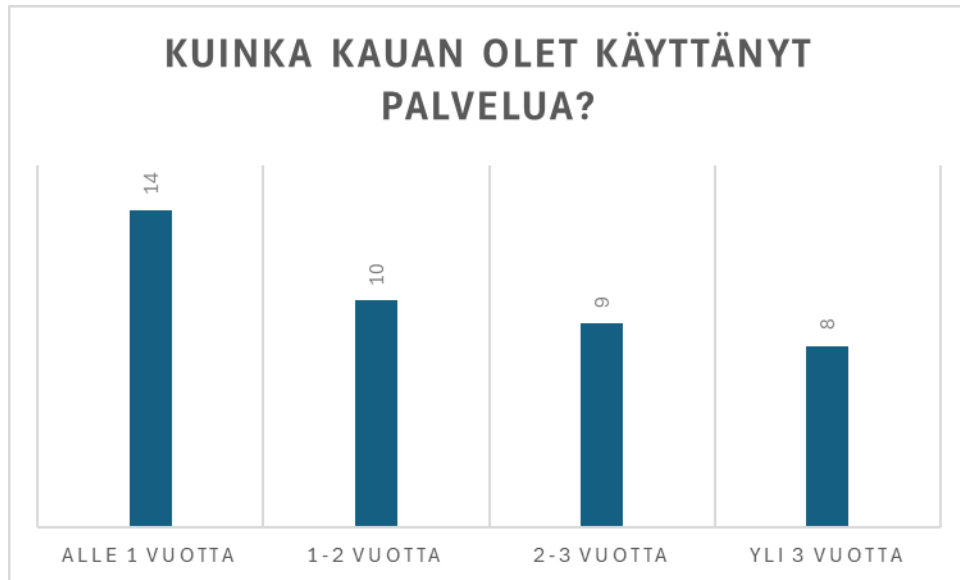
”Helppous, matalakynnys ja ainut paikka mistä on saanut apua lasten hoitoon, sitä myöten aikaa liikkumiseen ja itsestä huolehtimiseen. Henkireikä ollut saaha tätä palvelua. Ja lapset tykkää kun on erilaista ohjelmaa hoitajan kanssa.. Mm



askartelua” ”Lapsille huomiota antava aikuinen arkeen pienen vauvan viedessä paljon vanhempien aikaa/voima-varoja” ”Maksuttomuus, hyvä palaute palvelusta”

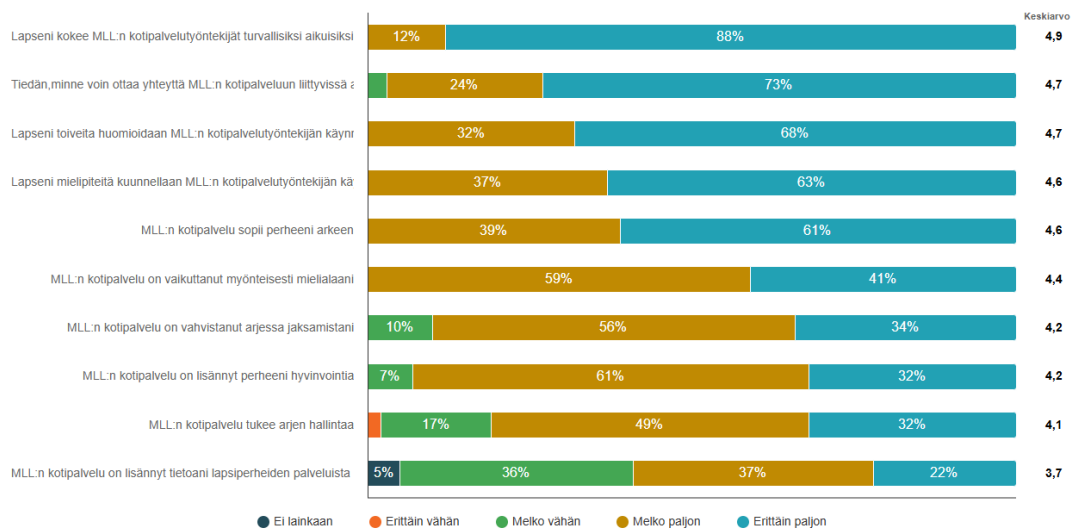
3. Kuinka kauan olet käyttänyt MLL:n kotipalvelua?

Suurin osa vastaajista oli käyttänyt palvelua alle 1 tai maks. 2 vuotta.



4. Kuinka hyvin seuraavat väittämät kuvaavat kokemuksiasi MLL:n kotipalvelusta (n=41):

Valitkaa kokemustanne parhaiten kuvaava vaihtoehto
Vastaajien määrä: 41



Vastaajien mukaan MLL:n kotipalvelu vahvistaa selvästi vanhemman arjessa jaksamista (ka 4,2) ja vaikuttaa myönteisesti mielialaan (ka 4,4). Kotipalvelu lisää perheen



hyvinvointia (ka 4,2) ja tukee arjen hallintaa (4,1). Lapset kokevat kotipalvelutyöntekijät turvallisiksi aikuisiksi (ka 4,9) ja lapsen toiveet (ka 4,7) ja mielipiteet (ka 4,6) huomioidaan kotipalvelukäynneillä. (Kaikissa arviointiasteikko 1-5.)

5. Miten MLL:n kotipalvelun käyttö on vaikuttanut perheenne arkeen?

- **Helpottanut arkea ja lisännyt jaksamista sekä arjen sujuvuutta:** Kotipalvelu on tuonut lisäkäsiä arjen askareisiin, mikä on helpottanut vanhempien jaksamista ja mahdollistanut omien asioiden hoitamisen. *"Aivan todella hyvää ennaltaehkäisyä siihen, että vanhemmat eivät uuvu arjen pyörytyksessä."* *"Omat voimavarani ovat lisääntyneet, arki ei tunnu kaaokselta kun tiedän että apua on välillä tulossa esimerkiksi kodin siisteyden ylläpidossa. Tunne että minun on pakko selviytyä yksin kaikesta on vähentynyt."*
- **Mahdollistanut omaa aikaa ja yhteistä aikaa puolison kanssa:** Palvelu on tarjonnut vanhemmille hengähdystaukoja. *"Ollaan saatu vaimon kanssa kahden keskistä aikaa."* *"Kotipalvelu on mahdollistanut (toki harvoin, mutta kuitenkin) puolison kanssa yhteistä aikaa ja mahdollisuuden arjessa ajan omalle liikkunnalle. Ihan super mukavilta on tuntuneet. Ilmaiseksi saanu rauhassa käydä tekemään mikä itelle tuntunu silloin sopivimmalta hengähdystauolta."* *"Jaksaminen parantunut, kun pääsee välillä päivällä liikkumaan vaikka kuntosalille."*
- **Tukenut lasten sosiaalista kehitystä:** Lapset ovat saaneet huomiota muiltakin aikuisilta kuin omilta vanhemmiltaan. Vastauksissa mainitaan tämän vaikuttavan positiivisesti mm. varhaiskasvatuksessa aloittamiseen. *"Tutustunut jo kotona hoitajiin, päiväkodissa ollut helpompi toisten aikuisten kanssa jäädä."* *"On ollut ihana huomata kuinka ujo/aikuisia vierastava lapsemme on kokenut työntekijän turvallisiksi ja helposti lähestyttäväksi. Me vanhempina olemme saaneet nähdä lapsestamme uuden puolen tämän rohkeasti jutellessa ja leikkiessä työntekijän kanssa."* *"lapset reipastuu kun tulee vieras hoitaja."*
- **Lisännyt perheen yhteistä aikaa:** Vanhemmat ovat voineet hoitaa asioita ja saada omaa aikaa ilman lapsia, mikä on lisännyt perheen yhteistä aikaa ja parantanut perheen hyvinvointia. *"Kun hoitaja on käynyt, hän on usein laittanut myös pyykkiä tai imuroinut ja loppupäivä on ollut itselle helppo, kun on saanut vain keskittyä lapsiin eikä ole tarvinnut tehdä niin paljoa kotitöitä."*

6. Näin lapseni kokee MLL:n kotipalvelukäynnit. (n=21)

- **Positiiviset kokemukset:** Lapset ovat pitäneet hoitajista ja odottavat heidän seuraavia käyntejään. *"Millon tulet meille seuraavan kerran, oli kiva kun leikit mun kanssa"* *"Lapset innoissaan odottaa ja hyppii riemusta kun kuulee hoitajan*



nimen" *"Ihania hoitajia, ottaa lapset hyvin huomioon, leikkivät ja juttelevat heidän kanssaan."*

- **Leikit ja askartelut, ulkoilu:** Lapset mainitsevat että on mukavaa kun hoitajat leikkivät, pelaavat ja askartelevat heidän kanssaan. Lapset pitävät siitä, kun hoitajilla on mukanaan omia pelejä, kirjoja tai askartelutarvikkeita. Tämä tuo vaihtelua ja iloa kotikäynteihin. *"Hoitajan "oma kassi" on mieluinen. Pelit, palapelit, värityskuvat ja askartelut mieleisiä."*

7. Kuinka todennäköisesti suosittelisit MLL:n kotipalvelua ystävällesi tai tuttavallesi? (n=41)

100% kyselyyn vastaajista suosittelisi MLL:n kotipalvelua ystävilleen ja tuttavilleen (ka 10,0, arviontiasteikko 0-10).

8. Miten MLL:n kotipalvelua voisi mielestäsi kehittää? (n=14)

Kehittämistoiveissa toivottiin lisää työntekijöitä ja resursseja erityisesti ilta-aikaan. Myös varauskalenterin teknisiin ominaisuuksiin esitettiin toiveita. Itse palvelusisällöissä ja toteutuksessa ei mainittu kehityskohteita. *"En keksi mitään kun toimiva näinkin."* *"Varauskalenteri selkeämmäksi. Päivät näkönsälle millon olis hoitajia tarjolla. Vasta sen jälkeen varataan tunnit"* *"Olen tyytyväinen nykyiseen"* *"Edelleen itsellä on haasteena tietää, mistä kysyä ja saada välillä lyhyelläkin varoitusajalla hoitajaa ilta-aikaan! Toivoisin jotakin puhelinluetteloita reservissä olevista hoitajista, joita kysyä :D Olisin jopa valmis maksamaan hoitajalle, kunhan varaus kävisi näppärästi ja olisi paikka mistä kysyä useammalta yhtä aikaa."*

9. Tämän vielä haluaisin sanoa: (n=25)

"Kiiiiiitos ihan mielettömästi tästä palvelusta, ja kiitän niittenki puolesta jotka ei tätä välttis täytä! Tää on kyllä kehuttu palvelu! Tehkää työtä sydämellä jatkossakin, se aiotus paistaa läpi. Ja ihanaku saa hoitajilta kehuja lapsista, se lämmittää mieltä paljon! Kehuja on tullut kaikilta hoitajilta aina!" *"Kiitos, mahtavaa että perheille tarjotaan tällaista palvelua! Teette tärkeää ja merkityksellistä työtä. Matalan kynnyksen arjen apukanava myös jos kokee vaikeaksi pyytää apua arkeen, tai ei ole esim. paikkakunnalla tuttuja joiden hoitoapuun voisi turvautua. Hienoa että rohkeasti ja oma-aloitteisesti myös tartutaan kotiaskareisiin ja kysytään voisiko jotain kotiaskareita tehdä myös jos on tullut hoitamaan lapsia vanhemman asioiden ajaksi. On helppo vastata myöntävästi kun apua tarjotaan, jos ei koe niin helpoksi suoraan pyytää."* *"Olen suositellut palvelua tänne muuttaneille. Iso kiitos tekemästänne työstä. Arvostan."* *"Kiitos! Teette valtavan isoa ja merkityksellistä työtä. Luulen että olisin uupunut jo aikoja sitten ellei tätä apua olisi saatavilla"* *"Terveisiä kaupungin päättäjille ettei*



MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Pohjois-Suomen piiri

tätä palvelua kannata lopettaa säästöjä hakeakseen, erittäin tärkeää palvelua lapsiperheille”

Johtopäätökset palautekyselystä:

Perheiden antama palaute palvelusta on kokonaisuudessaan erittäin hyvää. Otamme kaiken saamamme palautteen kiitollisena vastaan ja pyrimme kehittämään palvelua sen pohjalta edelleen. Kaikkiin toiveisiin emme kuitenkaan pysty rajallisella työntekijäresurssilla vastaamaan. Esimerkiksi toivottuja lisäaikoja viikonloppuihin tai iltoihin emme suunnittele lisäävämmä.

Raportin kokosi:

23.1.2025

Piia Hirvasoja-Korkiakoski

järjestöpäällikkö

MLL:n Pohjois-Suomen piiri ry

JAKELU

Timo Alatalo, hyvinvointijohtaja, Nivalan kaupunki
Eevaleena Mattila, toiminnanjohtaja, MLL Pohjois-Suomen piiri ry